

А.П. Подорожний, к.м.н., Львовський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Н.М. Ланова, Л.В. Мысив, Л.Г. Олійник, ООО «Санаторий для детей с родителями «Пролісок»

А.П. Подорожний

Использование препарата Гепабель в комплексе санаторно-курортного лечения больных хроническим бескаменным холециститом

Хронический холецистит (ХХ) – распространенное заболевание гепатобилиарной системы [3]. Воспалительный процесс в желчном пузыре сопровождается нарушениями его моторно-тонической функции, стазом желчи и замедлением ее эвакуации. Поиск более эффективных подходов к лечению этой патологии, в том числе с использованием препаратов на основе лекарственных растений и других лечебных факторов, в частности курортных, является актуальным вопросом. Поскольку метаболизм большинства лекарственных средств происходит в печени, нарушение ее функции, безусловно, присутствует на фоне патологии желчевыводящих путей, такой как ХХ. Задачей лечения наряду с максимальной эффективностью является оптимизация функциональных возможностей печени, что возможно при условии исключения полипрагмазии и применения рациональной комбинации медикаментозных препаратов [2]. Для выбора и проведения оптимальной медикаментозной терапии целесообразно напомнить перечень желчегонных препаратов, которые используют у больных ХХ.

Среди многообразия медикаментозных средств, которые используются в комплексе фармакотерапии ХХ, наиболее распространенными являются следующие.

- Холеретики – препараты, стимулирующие желчеобразование:
 - способствующие секреции желчи и образованию желчных кислот (натуральные);
 - стимулирующие секрецию желчи за счет жидкостного компонента (гидрохолеретики).
- Препараты, стимулирующие желчевыделение:
 - холекинетики – повышают тонус желчного пузыря и снижают тонус желчных путей;
 - холеспазмолитики – вызывают расслабление желчных путей.

Требования, которые в настоящее время предъявляют к «идеальному» желчегонному средству, таковы: наличие холеретического, холекинетики, противовоспалительного, антимикробного, спазмолитического, гепатопротекторного эффектов; отсутствие компонентов желчи, раздражающего действия на желудок, прорефлексного действия; наличие стимулирующего влияния на поджелудочную железу; возможность продолжительного применения; экономическая доступность. С учетом этих требований перспективным представляется санаторно-курортное лечение в стадии ремиссии процесса и использование препаратов, изготовленных на основе растительного сырья. Существенное преимущество последних заключается в низкой частоте и малочисленности побочных явлений, широком диапазоне действия, удовлетворительных клинико-терапевтических эффектах, возможности применения в амбулаторных условиях, в том числе в комбинации с санаторно-курортным лечением.

В лечении заболеваний гепатобилиарной системы в последнее время широко применяются препараты из артишока

(*Synara scolymus*), обладающие способностью восстанавливать клетки печени, нейтрализовать действие токсичных веществ, улучшать отток желчи, регулировать обмен веществ, нормализовать уровень холестерина и липидов, улучшать пищеварение, стимулировать диурез [1]. Выбор лекарственного средства был обусловлен фармакологическими свойствами, присущими препаратам из артишока. Артишок (*Synara scolymus* L.) – многолетнее растение семейства *Synara cardinulcus*. Известно, что еще в IV столетии до н. э. артишок широко использовался как лекарственное средство и продукт питания.

- Клинические эффекты артишока можно суммировать таким образом:
- желчегонный (стимулирует как образование, так и выделение желчи);
 - гепатопротекторный;
 - антиоксидантный;
 - мочегонный;
 - дезинтоксикационный;
 - способствующий секреции панкреатических ферментов;
 - снижающий уровень холестерина.

Гепабель – лекарственное средство растительного происхождения на основе сухого экстракта артишока производства компании Vpharmexport (Бельгия) в форме таблеток (1 таблетка содержит стандартизированное количество артишока – 200 мг). Фармакологические свойства препарата Гепабель обусловлены действием комплекса биологически активных веществ (циннарин, кофеиновая и хлорогеновая фенолсоединения, биофлавоноиды, гликозиды, фитостеролы, каротин, витамины, инулин, ферменты), которые содержатся в листьях артишока посевного. Показаниями к применению данного средства являются дискинезии желчевыводящих путей по гипокинетическому типу, хронический бескаменный холецистит, хронический гепатит, цирроз печени, хроническая печеночная недостаточность, хронический нефрит, хронические интоксикации. Противопоказания к назначению терапии Гепабелем включают повышенную чувствительность к компонентам препарата, обструкцию желчных путей, тяжелую печеночную недостаточность, желчекаменную болезнь, острые заболевания почек, печени, желчных путей. Рекомендуемая кратность приема для детей старше 12 лет – по 1 таблетке 2 р/сут, у взрослых – по 1 таблетке 3 р/сут за 20 мин до приема пищи. Курс лечения составляет 10–20 дней.

Дизайн исследования предусматривал изучение влияния растительного препарата из листьев артишока Гепабель у больных ХХ на динамику клинических проявлений заболевания и некоторые биохимические параметры на фоне санаторно-курортного лечения в условиях курорта Моршин (Львовская обл.). Присоединение медикаментозного лечения с использованием препарата

на основе растительного сырья (Гепабель) представлялось обоснованным с учетом синергизма влияния естественных и преформированных курортных факторов.

Материал и методы

Обследовано 37 больных ХХ – 26 женщин, 11 мужчин в возрасте от 31 до 64 лет

(средний возраст – 48,6 года) – с продолжительностью заболевания от 1,5 до 19 лет. Пациенты контрольной группы (n=17) получали лишь санаторно-курортное лечение, 20 больных (основная группа) дополнительно принимали препарат Гепабель.

У участников исследования выявлена сопутствующая патология: хронический

Таблица. Динамика биохимических показателей у больных основной и контрольной групп в процессе лечения

Показатель	Контрольная группа (n=20)		Основная группа (n=17)	
	до лечения	после лечения	до лечения	после лечения
Билирубин общий, ммоль/л	18,05±0,98	17,76±12	17,12±1,12	16,83±1,03
АЛТ, ммоль/л	0,93±0,13	0,62±0,12	0,94±0,12	0,42±0,11*
АСТ, ммоль/л	0,31±0,08	0,32±0,06	0,34±0,03	0,32±0,04
ЩФ, ммоль/л	0,65±0,07	0,66±0,05	0,67±0,08	0,45±0,07
ГГТП, мкмоль/л/мин	7,69±1,30	6,96±1,12	7,55±1,38	5,82±1,05
Холестерин, ммоль/л/ч	4,98±0,34	4,76±0,41	4,76±0,21	4,68±0,24
Бета-липопротеиды, ед.	54,34±2,56	53,10±2,89	52,14±3,24	52,17±2,82
Глюкоза крови, ммоль/л	4,47±0,23	4,50±0,30	4,45±0,33	4,51±0,28

* Разница статистически достоверна.

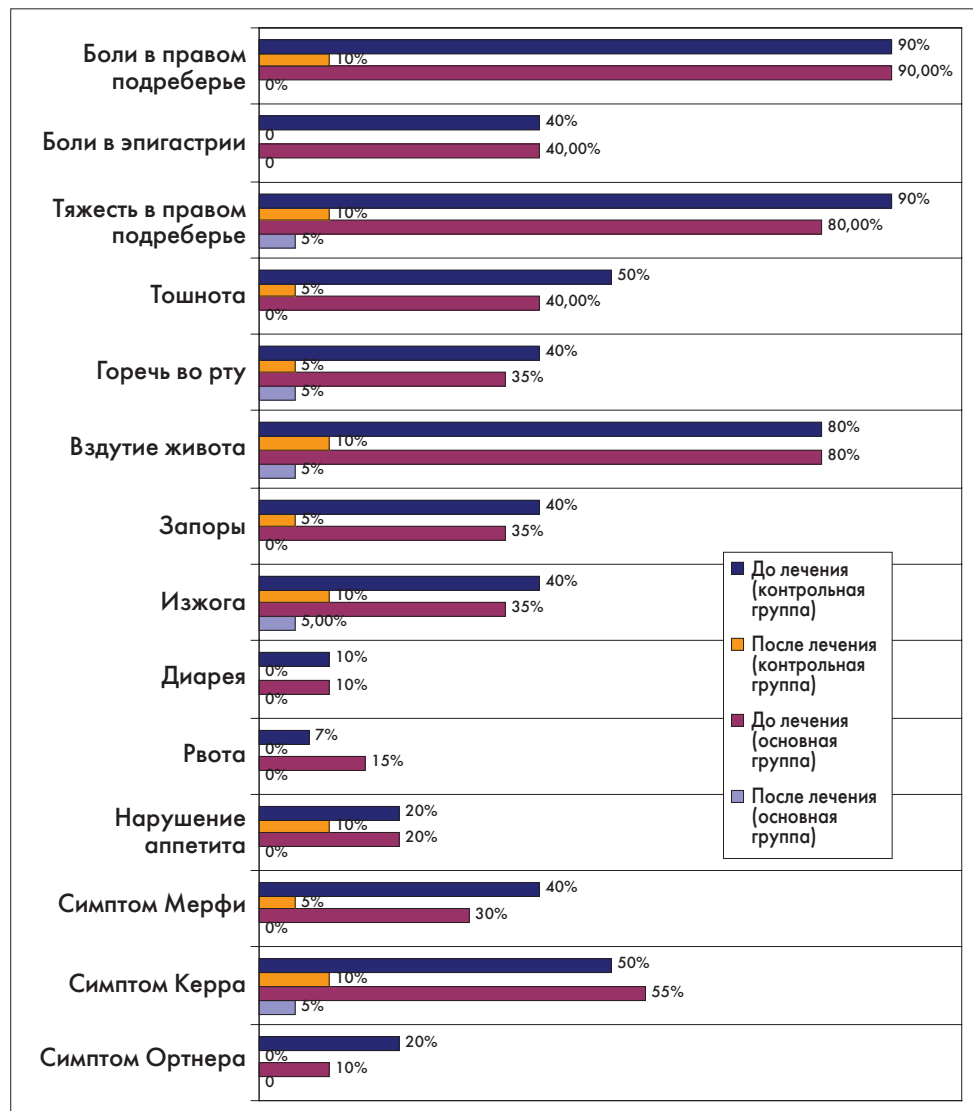

Рис. Динамика жалоб и объективных симптомов у обследованных больных в процессе лечения

PC UA/7936/01/01 от 13.03.08

гастроуденит (6 пацієнтів), мочекаменна хвороба (3), хронічний пієлонефрит (3), жировий гепатоз (4), сахарний діабет 2 типу (2), остеохондроз позвоночника (8 больних).

Визначені критерії аналізу: клінічні (болювний синдром, апетит, стільця, дані клінічного обстеження), лабораторні (об'єктивні, біохімічні, копрограмма), інструментальні (трансабдоминальне ультразвукове дослідження билиарної системи).

Результати та обговорення

В ліченні больних контрольної групи наряду з використанням курортних факторів застосована терапія з використанням мінеральної води джерела № 6 (сульфатно-натрієво-калієво-магнієва вода в розведенні 3,5-7,0 г/л в відповідному режимі); у частини пацієнтів за показаннями проводились гідропатичні та електрофізіопроцедури, що регламентовано стандартами курортного лікування ХХ [4, 5]. Больні основної групи в доповнення до вищезазначеної курортної терапії з 3-5-го дня лікування отримували препарат Гепабел в дозі 1 таблетка 3 р/сут за 20 мин до прийому їжі в течение 10 днів.

Динаміка скарг та об'єктивних проявів захворювання у обстежених больних наведена на рисунку.

Як видно з наведених даних, у пацієнтів основної групи, які отримували Гепабел, відзначалась більш виражена позитивна динаміка в порівнянні зі скаргами та основними симптомами захворювання. При застосуванні препарату не було відзначено жодного випадку розвитку побічних дій або непереносимості.

Динаміка біохімічних показувачів у больних обох груп наведена в таблиці.

Як видно з даних, наведених в таблиці, у больних основної групи по завершенні лікування констатовано нормалізацію показувачів АЛТ, що може свідчити про гепатопротекторний ефект препарату Гепабел.

Таким чином, застосування курортних факторів в ліченні пацієнтів з ХХ сприяло покращенню стану больних; в той же час слід відзначити, що у учасників основної групи, які одночасно з санаторно-курортним лікуванням отримували препарат Гепабел, відзначені кращі результати, ніж у свідчить динаміка скарг, деяких біохімічних показувачів та об'єктивних проявів захворювання.

Висновки

1. Назначення препарату Гепабел больним безкам'яним хронічним холециститом в комплексі санаторно-курортного лікування продемонструвало високу ефективність даного лікарського засобу.

2. Препарат відрізнявся доброю переносимістю, не викликав побічних реакцій.

3. Застосування рослинних засобів, зокрема препарату Гепабел, цілеспрямовано у пацієнтів з ХХ, в тому числі і при ліченні в санаторно-курортних умовах з метою підвищення ефективності такої терапії.

Література

- Харченко Н.В., Радонежская Е.В. Применение препарата хофитол при заболеваниях гепатобилиарной системы // Сучасна гастроентерологія, № 4, 2001. С. 33-35.
- Фалесенко Г.Д., Чернова В.М., Бабак М.О. Новые возможности в лечении хронического холецистита // Здоров'я України. – № 19 (128). – 2005. С. 51-52.
- Бабак О.Я. Опыт использования препарата Галстена при хроническом холецистите // Сучасна гастроентерологія. – № 3. – 2001. – С. 45-46.
- Рекомендовані стандарти санаторно-курортного лікування (За ред. Е.О. Колесника, К.Д. Бабова, М.П. Дригунського). – К., 2003. – 416 с.
- Кушнир В.В. Лечение заболеваний печени и желчных путей на курортах Прикарпаття. – К.: Здоров'я, 1986. – 88 с.
- Подорожний О.П., Ланова Н.М., Мисів Л.В., Олійник Л.М., Шевчук Т.М. Досвід використання артіхолу в комплексі санаторно-курортного лікування хворих на хронічний безкам'яний холецистит // Практична медицина. – 2008, № 4 (том XIV). – С. 56-59.

Міжнародний форум здоров'я, краси та довголіття Healthy Nation

З 2 по 4 березня вперше в Україні проходив I Міжнародний форум здоров'я, краси та довголіття Healthy Nation. Форум відбувся за підтримки Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, Київської міської держадміністрації, Головного управління охорони здоров'я та медичного забезпечення, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

Міжнародний форум Healthy Nation об'єднав понад 3 тис. фахівців, що працюють у сферах охорони здоров'я, екології та ресурсозбереження, здорового та активного способу життя, а також виробництва біопродуктів.

Протягом трьох днів у рамках форуму відбулося чимало наукових заходів, які викликали значний інтерес провідних фахівців медичної галузі. Передусім слід відзначити організацію і проведення I Всесвітнього стоматологічного конгресу Dent Life Україна, на якому розглядалися актуальні питання сучасних методів лікування та новітні технології, що з'явилися у стоматології.

За підтримки АМН України пройшли Всеукраїнський з'їзд неонатологів та наукова конференція «Здорова мати – здорова дитина», на яких були присутні понад 200 провідних вітчизняних фахівців у галузі акушерства та гінекології. Серед інших наукових заходів варто відзначити науковий семінар «Медицина невідкладних станів та медицина катастроф», круглий стіл «Впровадження якісної лабораторної діагностики в Україні», проведення першої національної тренінг-програми «Школа антиейджингу».

Значний інтерес фахівців викликав науковий семінар «Сучасні методи променевої діагностики онкологічних захворювань та їх радіохірургічне лікування», проведений за сприяння Медичного центру «Клініка Спіженка» – акредитованого представника Всесвітньої асоціації Cyberknife Society. Засновник та директор центру розповів про унікальні можливості наразі єдиного в Україні кібер-ножа для лікування злоякісних пухлин. Семінар відвідали провідні онкологи країни та всі, хто цікавиться новітніми світовими технологіями у цій галузі.

Не менш цікавими для науковців виявилися семінари на теми: «Витратні матеріали для рентгеноваскулярної хірургії. Останні розробки», «Революційна безопераційна методика лікування фіброміоми матки, емболізація маточних артерій».

Міжнародний форум здоров'я, краси та довголіття Healthy Nation надав додаткову можливість для спілкування та обміну досвідом між вітчизняними та закордонними фахівцями, впровадження новітніх технологій та вирішення актуальних питань щодо реалізації низки національних програм з оздоровлення та ведення здорового способу життя. Це перший захід подібного рівня в Україні, який надалі планується проводити щорічно.

Організатори I Міжнародного форуму здоров'я, краси та довголіття Healthy Nation щиро вдячні за підтримку та сприяння державним установам, учасникам, партнерам і всім, хто залишився небайдужим до проведення цього заходу.

Перефразовуючи відомий вислів, можна стверджувати, що форум Healthy Nation зробив маленький поступ, але це величезний крок для всієї України.

**Передплата з будь-якого місяця!
У кожному відділенні «Укріошми»!
За передплатними індексами:**

Здоров'я® України®

«МЕДИЧНА ГАЗЕТА
«ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ – ХХІ СТОРІЧЧЯ»

35272

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ОНКОЛОГІЯ, ГЕМАТОЛОГІЯ, ХІМІОТЕРАПІЯ»

37634

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«НЕВРОЛОГІЯ, ПСИХІАТРІЯ, ПСИХОТЕРАПІЯ»

37633

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР «ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ,
ГЕПАТОЛОГІЯ, КОЛОПРОКТОЛОГІЯ»

37635

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«КАРДІОЛОГІЯ, РЕВМАТОЛОГІЯ, КАРДІОХІРУРГІЯ»

37639

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ПУЛЬМОНОЛОГІЯ, АЛЕРГОЛОГІЯ, РИНОЛАРИНГОЛОГІЯ»

37631

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ПЕДІАТРІЯ, АКУШЕРСТВО, ГІНЕКОЛОГІЯ»

37638

ТЕМАТИЧНИЙ НОМЕР
«ДІАБЕТОЛОГІЯ, ТИРЕОІДОЛОГІЯ, МЕТАБОЛІЧНІ РОЗЛАДИ»

37632

НАШ САЙТ:

www.health-ua.com

Архів номерів
«Медичної газети
«Здоров'я України»
з 2003 року

У середньому
понад 8000
відвідувань
на день